

A főváros tovább valorizál.

A főváros tanácsa ismét dolgozott. Keddi ülésében fölemelt mindent, ami fölemelhető volt. Drágább lesz ismét a gáz, a víz, a villany, a villamosvasut, drágábbak lesznek a főváros fürdői s hogy semminek se legyen oka panaszkodni, amihez a fővárosnak valami köze van, hát dolgoznak serényen — a fogyasztási adók fölemelésén is.

Nem akarunk semmiképen az egyoldalú kritizálás, kényelmes álláspontjára helyezkedni. A főváros ügyeinek mai intézői nem érdemelnék ugyan senkitől sem elnézést, sem kíméletet. Enyhítő körülmények figyelembe vételét sincs joguk követelni; mert ők igazságtalanok, kíméletlenek, önzők és önérték-hajhászok voltak, amikor belátóknak, önzetleneknek és mindenekfölött, a közérdeket szolgálóknak kellett volna lenniök. Azt azonban mégis meg kell állapítani a javukra, hogy az általános drágulási folyamat alól a közüzemek sem vonhatják ki magukat. S ha a főváros urai mást nem tennének, csak azt, hogy az üzemek megszaporodott költségeit megtérítetik a fogyasztókkal, akkor joggal senki sem szólhatna egy szót sem a közüzemek szolgáltatásainak megdrágulása ellen.

De Wolff Károly ur birodalmában nem ez történik. A főváros tanácsa nem csak az elkerülhetetlen drágításokkal sújtja a főváros lakosságát, nem utána megy a drágulásnak, hanem rendszerint utat vág neki. A főváros üzemében ugyanaz a baj, ami a Máv-nál és az állam egyéb üzeiménél. A felelős vezetők úgy kezelik ezeket az üzemeket, mintha a saját tulajdonuk volna. Nem vesznek tudomást arról, hogy a közüzemeknek *rendeltetésük* van a köz érdekében s arról is megfelelkeznek, hogy a közüzemek gazdálkodásához másoknak is van közük, mint azoknak, akik éppen kezükben tartják azok vezetését.

A főváros tanácsa eddig még mindig adós maradt a drágítások *komoly* megindokolásával. Még soha nem mutatta ki, hogy valóban olyan mértékben drágult az üzemköltség, amilyen mértékben emelte az árakat, arról pedig, hogy az üzemek valóban kihasználnak-e mindent a gazdaságos termelés ér-

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *A főváros tovább valorizál*

Forrás:

Népszava

Bn
(Hely)

1924. 3. 19.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

dekében, még kevésbé kapott a főváros lakossága tájékoztatást.

A főváros tanácsa s az üzemek vezetői nagyon alapos tévedésben vannak, amikor azt hiszik, hogy ehhez rajtuk kívül senkinek sincs köze. Az „új” korszakban szokássá vált, hogy a főváros üzeimről mint „keresztény” üzeimről beszéljenek. Ezzel szemben meg kell állapítani, hogy már az is visszaélés a hatalommal, ha a közüzemek vezetőit, alkalmazottait vagy bárminemű funkcionáriusait nem a szakértelem és szakképzettség, hanem *pártpolitikai szempontok* szerint válogatják össze, de még teljesebb ez a visszaélés, ha az üzemek vezetésében is a pártpolitikai szempontok érvényesülnek.

Már pedig az köztudott dolog, hogy a fővárosnál ma az első a pártpolitika, az első a „keresztény” szellem és csak azután jön a hozzáértés, a szakértelem. Ezért nem lehet a főváros drágításait egyszerűen az általános drágulás rubrikájába sorozni, ezért nem lehet tudomásul venni, hogy a főváros *kénytelen* emelni az árakat, mert mindenki úgy érzi, mindenki úgy tudja, hogy ezek a drágítások nem elkerülhetetlenek.

A főváros most is sokkal nagyobb mértékben drágít, mint amilyen mértékben a szén és a munkabér — a tanács indokolása szerint is — megdrágult. S előbb ugyancsak ez történt minden drágításnál. A gáz, a villany, az áram szolgáltatása, a villamosvasut üzeim nem egyszerű árukieserés vagy árutovábbítás, ahol a drágulásnak mindenben *mechanikusan* kell jelentkeznie.

Osztályozás

Tárgy

389.65

Hely

Idő

„1924”

Személy

Arra senki sem gondol a városházán, hogy meg kellene próbálkozni az üzemekben a termelés gazdaságosabbá tételével. Arról nem beszélt még senki, hogy az igazgatás nem tuldrága-e és megfelel-e a célnak minden tekintetben. A tanács mindezekkel nem foglalkozik, hanem bizonyos időközökben előveszi a már jól ismert sablont és szoroz, mint akármelyik Dob-utcai grájzler.

A főváros üzeim és a Dob-utcai grájzler között azonban két nagyon jelentős különbség van. A Dob-utcai grájzler nem erkölcsi testület s üzleti ügyeiben nem köteles egyéb tekintettel lenni, mint a saját érdekére és a büntetőtörvénykönyvre. Ha rosszul veszi figyelembe a saját érdekét, avagy elvételi a büntetőtörvénykönyvre szükséges figyelmet, akkor azt ő bánja meg. A főváros üzeimének azonban a város egész lakosságának az érdekeit kell szolgálniok. A főváros gázgyárának, villamosműveinek az a rendeltetésük, hogy világosságot vigyenek a sötét bérkaszányákba, hogy hajtóerővel lássák el a kenyérkereső munka telepeit; a közuti vasutnak az a rendeltetése, hogy a lakosságot kenyérkereső helyéhez juttassa, a fürdőknek nagyon fontos közegészségügyi feladatuk volna. Ha ezek az üzemek nem töltik be rendeltetésüket, ha a lakosságot *nem segítik* az élet küzdelmeiben, hanem *hátráltatják* a boldogulását, akkor az nem Sipőcz urnak, nem von Wolff urnak és nem a párt-vezérkarnak a baja, hanem a rossz vezetésben ártatlan mindenkinek a nyomorúsága. A másik különbség a Dob-utcai grájzler, meg a főváros üzeim között pedig az, hogy ezek az üzemek nagyrészt monopóliumos vállalatok. A főváros lakosságának óriási többsége nem vehet magának sem gázt, sem villanyt, sem vizet, sem közuti közlekedést máshonnan, mint a főváros üzeiméből. S különösen nem vehet a két